

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyiltéri és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A gazdasági kiegyezés.

A régi, boldog időben, midőn még a bortermelő gazdaközönség előtt ismeretlen volt a filloxera, a peronoszpóra s azok ellen való védekezési eszközök; midőn a munkások bérharca nem fokozta a termelés költségeit; végre midőn szüret után a borkereskedők tömege ellepte a határt s a gazda csak úgy foghegyen beszélt bora áráról, alakult egy kereskedő szövetség, nem éppen a kereskedők tisztességes részéből, mely összesen három tagból állott s a vételnél a következő eljárási módot alkalmazta. Ügynökei utján jó előre kipuhította azon termelőket, kiket anyagi viszonyaik a bor rögtöni eladására kényszerítettek. Akkor megjelent az egyik az illető termelőnél s két koronával kevesebbet ígért, mint a mennyit a termelő boráért kért. Kevéssel utóbb jött azután a másik s az már 4 koronával akarta az eladási árt leszállítani. Végre jelentkezett a harmadik s az már, erősen kifogásolva a bor minőségét, 6 koronával kevesebbet ígért a megíjelt termelőnek. Hozzátehetem azt is, hogy a szövetség igen sok esetben célt ért, mert a termelő a folyton kissebbedő ajánlatok által elhatározásában megingatva s borának minősége iránt táplált hitének

helyességére nézve kétségeskedvén, odaadta áruját az utolsó vevőnek.

Hasonló eljárást követ velünk szemben a gazdasági kiegyezés tárgyában Ausztria és az osztrák kormány. Csakhogy megfordított irányban. Az osztrákoknak legfőbb vágyuk, hogy a gazdasági közösséget s iparcikkeik vámnélküli behozatalát újabb tíz évre biztosítsák; azzal nem törődnek, ha az újabb kiegyezés nem szövetség, hanem szerződés alapján jön is létre. Már most látták, hogy Magyarországon s az országgyűlésen mily nagy pártja van az önálló vámterületnek s gazdasági függetlenségnek, feltalálták tehát a hosszú lejáratu, 20 évre szóló kiegyezés tervét s ezt oly nagy harci készséggel támogatták minden téren, hogy a magyar kormány vívmánynak tekinti, hogy sikerült neki ezt a tervet megbuktatni.

A magyar kormány örül, hogy ezután csak a 10 évre szóló szerződés megkötésére vonatkozólag fognak tárgyalni Bécs városában; a ravasz osztrák pedig célt ért, mert most már a gazdasági szerződés újabb 10 évre való megkötése körülbelül bizonyos. Míg ez a tíz év eltelik, addig — így gondolják Bécsben — sok víz elfolyik a Dunán. Jöhet egy másik uralkodó, mely az egész 67-iki kiegyezést sutba dobja

s kormányoz abszolút császári hatalommal; akkor pedig nem lesz semmi szükség a magyarokkal való újabb egyezkedésre. Szóval mint mindig, úgy ez alkalommal is mi huzzuk a rövidebbet, de azért örülni fogunk, ha a harcból úgy menekülünk, hogy gazdasági életünk nem rosszabbul.

De az iránt már tisztában lehet mindenki, hogy a jelenlegi magyar kormány erejét, elvűségét s rátermettségét ez az ügy fogja a nemzet előtt megállapítani. Ha a kormány megkötöti a kiegyezést ujlagos tíz évre a nélkül, hogy az önálló vámterületnek s magyar nemzeti banknak megalkotása iránt minden kétséget kizáró biztosítékokat tudna felmutatni, akkor a hit, a bizalom, mely ez ideig lépten-nyomon kísérte, a legnagyobb valószínűség szerint, jó részben megváltozik, míg ellenben, ha több alkalommal tett ígéretei beváltására minden lehető elkövet s kész lesz inkább helyét elhagyni, mintsem hogy a nemzet gazdasági erejét újra, hosszú időre lekösse s sorsát bizonytalanná tegye akkor az egész ország, mint egy ember, fog ismét a hátuk mögött állani, hogy további harcaikban hatásosan támogatva legyenek.

Nem a katonai kérdések megoldása, nem az általános, titkos választási jogra vonatkozó törvény

T Á R C A.

Kalandok a kupéban.

— A *Népjog* eredeti tárcája. —

Mi aktuálisabb téma ilyenkor, mint az utazás? Mikor az erdőben megmozdul az élet, a vízmosásos kövek alatt fölébrednek álmukból a bogarak, s óméltósága Ludvig Gyula elnökgazgató ur komolyan foglalkozni kezd a vasúti menetrend megváltoztatásával, immár nálunk is mind sűrűbb csoportok állanak meg kíváncsian a bőröndkereskedők kirakata előtt. Szomjas pillantások tapadnak a gyönyörű angol kofferekre, a pompásan felszerelt *necessaire*-ekre, amelyekben a kultúremler minden szükséglete föltalálható. Az első nyitott fiakkerral, mely a Belváros aszfaltján végigrobog, fölébrednek szívünkben a téli álmukat alvó vágyakozások; első sorban az édes szomjuság, hogy idegen hotelek csillogóan tiszta rézágáiban hajtsuk a fejünket pihenőre, s néhány hetet a szállodai portások, liftes emberek, tabled hotel-termek, vasúti halókocsik milieujében lebzseljünk át. Budapest a terhünkre van, a szinlapokat *katzenjammer*rel olvassuk, s a löverseny-tipeket unottan dobjuk félre. Jövel ultra-

marin-kék tenger, sirályként tova suhanó vitorla, egyhangú hullámverés, mely sok hónap óta felgyülemlett neuraszténiánkat oly csodamódra kiöli a szervezetünkből...

Az ösdi magyar, aki hetven-nyolcvan éves koráig nem mozdult ki még egy napra se a szülőfalujából, ma már épp oly anakronizmus, akár a bökvers, vagy a hősköltevény. Nemcsak a Riviéra van tele a tengerre kiruccant magyarokkal, hanem az éjféli nap országa is. A legkisebb faluban is akad immár egy-egy vagyonosabb család, melynek nyugalmit felzavarja a legelső tavaszi napsugár, s mely apástul, anyástul, leányostul bekvártélyozza magát a pirosbárony fülkébe, hogy Európa egy-egy távoli országán végig szaladjon. Az a boldog idő, amikor külföldre került honfitársaink bátran megkritizálhatták magyarul a gyorsvonaton unatkozó idegent, végképpen megszűnt mert gyakorta megesik, hogy a kockás sapkájú angol (vagyis akit annak nézünk), zengzetes hazai nyelvünkön indít meg ellenünk egy alkalmi lovagias ügyet. Magyarul még a portugál vasutakon se szabad rosszat mondanunk valakiről, mert megeshetik velünk, hogy egy békéscsabai ügyvéd ül szemben velünk, a vasúti kocszi plüsskanapéján. En például sohasem felejttem el azt a bájos kalandomat, mely Róma és Nápoly közt, a

csigamódra száguldó *celerissimo* egy elsőosztályu kocsijában történt velem. Utisapkával a fejemen silabizáltam a *Serao Matild* urnó napilapjában, amit valami közbeeső állomáson vettem, csupán abból a célból, hogy unalmamban olasz nyelvgyakorlatokat végezzek. — Magam voltam jó darabig, de egyszer csak, valamelyik ötperces állomáson, egy fiatal házaspár szállott be hozzám; egy rózsaaercu bájos asszonyka, akinek puha, selyem köpeny simult karcsu termetére, s egy angolosan öltözött ifju gentleman, aki az oldalán szivaros tarsolyt hordott, s egyébként is igen komolyan adta a világhírtas globetrottert. Tíz mérföldnyiről meg lehetett látni rajtuk, hogy nászutasok; nemcsak a pironkodó menyecskéről, hanem az udvariasan sürgő-forgó férjről is, aki a lehető legfőlölegesebb műveletekkel készségeskedett az asszony körül; a zsebkendőjével leverte a port az ülésről, az ablakot kinyitotta meg becsukta, aztán egy felfújható gummivánkost tett a csillogó szemü kis perszóna karja alá. Mikor végre annak rendje és módja szerint elhelyezkedtek, a fiatal asszony kíváncsi oldalpillantást vetett rám.

— Mit gondol — szólt az urához — miféle nemzetiségbeli lehet az utitársunk?

A férj is figyelmesen végigmért, egy kicsit habozva nézett franciásan hegyes

létrehozatala, hanem éppen az uralkodóval kötött egyezmény alapján, a gazdasági kiegyezés mikénti elintézése fog a jelenlegi kormány sorsa fölött határozni. Mert legyen bármily megdönthetetlen hitünk a nemzeti kormány hazafiságában, megíngathatlan bizalmunk annak minden ténykedése iránt, azért az ország a most nyíló alkalmat mely nem tudni, mikor ismétlődik, elszalasztani egyáltalán nem akarja.

A nemzeti banknak 1910-ben s az önálló vámterületnek 1917-ben meg kell lenni. Ez az országnak, leszámítva a zavarosban halászni vágyó, kised, hazafiatlan csoportot, egyhangu. határozott véleménye. Vagy-vagy! Nem kívánja ezt a harcot senki újra kezdeni 10 év múlva. Végezzünk vele most, hadd legyen háborgó országunkban végre tartós nyugalom s nyílják meg előttünk az a fejlődésre alkalmas jövő, melyről annyit és oly hosszú időn át álmadoztunk.

Érdekében van ez a korban előre haladt uralkodónak, ki országai nyugalomra és békés fejlődésére nagy súlyt helyez. Érdekében van ez az osztrák tartományoknak, melyek legfőbb legtöbb kedvezményü vám mellett továbbra is behozhatják árucikkeiket. Végre érdekünkben van nekünk is, kik most már törvényben biztosított állami önállóságunkat, végre valahára, ezen a téren is megvalósítva akarjuk látni.

Az örültséggel határos vagy a legnagyobb mérvű gonoszságból származhatik csak itt az ellentállás. Akár az egyik, akár a másik az indoka, napirendre kell fölötte térni.

Boda Vilmos

Krónika a hétről.

A hét krónikája a legnagyobb csendet jegyezheti fel. Nagypéntek és husvét estek

szakállamra, de a kezemben lévő Mattino végkép meggyőzte arról, hogy a szakáll perfidül hazudik.

— Hat nem látja, hogy olasz? Még a szemüveg is egészen talján módra áll az orrán. Különben igen boldog lennék, ha az ördög elvinné a kupénkból.

Nagy bosszúsággal olvastam tovább a Mattinot, az utitársaim pedig átérték más beszéd tárgyára. Csakhamar megtudtam, hogy ötnapos hazasok s hogy a lefolyt éjjelt valami falusi osztériában töltötték. Eleintén az olajos ételekről meg a kövér osztériásról beszélgettek, de a diskurzus nemsokára pikánsabb fordulatot vett: a menyecske szégyenkezve, de azért pajkosan csillogó szemmel jegyezte meg, hogy lánykorában az intézetben, ahol pedig szintén sokat beszélgettek a dolog felől, egészen, de egészen másképp képzelte a házasságot. Közben elmesélte az urának, (a gazember csak úgy remegett az izgatottságtól) hogy a lányok miket csevegtek egymás közt a közös halóteremben. Oly nyíltszívűen, annyi fesztelenséggel tárgyalták az ügyet, hogy még a francia bohózatok legtörzsökösebb habituája is belepirult volna a hallgatásába. Én egészen a szemem elé tartottam a Mattinot s szinte a lélekzetemet is visszafojtva ügyel-

a hét keretébe és e két nagy ünnep alatt minden köznapi tülekedés megszűnt. A politika azonban tovább is politika maradt és nem csendesült le. Sőt e napon történt a legtöbb oly szenzáció, amely kihat az idej ülésszak végéig. Igaz ugyan, hogy a helyzet nem változott. A múltban is a kormányt dögönyözték. Kivált husvét két napján. Ugyanazt cselekedték meg az idén is. A kormánynak tehát alig jutott egy hörpntéssel az örömből s tán vidulást számukra csak az a hír hozott, hogy külföldön egyet- len napon ötven újságíró került kórházba mérgezés tünetei közt.

Husvét első napjának nyugodalmát vezércikkek lármázták fel. Eötvös Károly dicsérte a közelmúltat és annak nagy építőmesterét, Deák Ferencet, akinek a királyval összevetett bölcsessége teremtetett olyan hosszú békés és munkás korszakot, aminőt Habsburgi alatt még nem élvezett a magyar nemzet. Irással jelentkezett Bánffy Dezső báró is. Sok keserőséggel a miatt, hogy az önálló vámterület vált szerinte hosszú kezdetűvé. Volt aztán legújabb pártalakulás. A Royal hotelben ültettek olyan csemetefát, amelybe a régi pártok programjából szálítottak ojtványokat. Inkább husvétit locsolás volt, mint termékenyítő öntözés az a néhány beszéd, a mely ott elhangzott. Zimankós felhőket Zilah felől kergetett a szél. Ott dörgés volt. Eötvös Károly, Lengyel Zoltán és Uray Imre izenték, hogy valakinek fogya a regimentje. A cocialisták békés kongresszuson vitatták meg hadi felvonulásuk rendjét, ha a kormány nem szállítja kötött határidőre az általános titkos választói jogot.

Ezek a változatos készülődések még mindig nem jelentenek harcot. Béke virága ép úgy keletkezik belőlük De veszedelmes és nyílt hadüzenet a románoké és a szerbeké. Akik élet-halál harcot jelentettek a nem állami tanítók javaslata ellen s akikkel szemben a magyarok egységes táborba szállása kötelesség még akkor is, ha ez a javaslat éppenséggel nem ideálja azoknak, a kik ezt az országot egyedül és osztatlanul Magyarországnak tartják. A

tem, nehogy egy szót is elmulasszak a beszélgetésből. Nem szégyenlem bevallani, hogy pokolian mulattam s néha titkos kárörömmel pislantgattam kifelé az újságlepedőből, amikor egyszerre csak felnyílik a szomszédos fülke kárpitajtaja s az az újságíró-kollegám, akivel együtt utaztuk be Itáliát s aki eddig békésen aludt odabenn, a küszöbön megállva, hangosan így szól hozzám magyarul:

— Teringgettét, már azt hittem, hogy lemaradt valahol a vonatról.

Voltam már tanuja egy-két nevezetesebb megdöbbenésnek; egyszer ott ültem a színházban, mikor az a hír terjedt el, hogy az egész szinpad lángokban áll, de ilyen nagy, ilyen borzalmas ijedséget még soha életemben nem láttam. A menyecske krétafehér arccal, lehuny szemmel dőlt hátra, a férj pedig horribilis zavarban ráhuzta a kocsi lámpájára a zöld függönyt, holott kívülről ragyogó napfény áradt be. Vagy öt percig tartott ez az állapot, mert magam sem tudtam, hogy mit cselekejem; akkor azonban már urrá lett bennem a lovagiasság s szerencsétlen kollegámmal együtt áthurcolkodtam a szomszédos benyilóba.

Azt hiszem, nem én vagyok az egyedüli utazó, akinek már efféle kalandja akadt.

románok harca valóban olyan, amely aggodalomra ad okot. A kultuszvita tárgyalása alkalmával a jó fiúk igazán kimutatták a foguk fehéret. Hogy a magyar állameszme esküdt ellenségei és hogy Bécs leghűségesebb uszályhordozói.

Csütörtökön kezdődött megint a Házban a politika a nemzetiségekkel, akik olyan sűrűn szeretnek szerepelni sőt már-már obstrukcióra is készülnek. A magyar nemzetnek e hazában élő ellenségei ellen egy fegyverünk van: a módunkban álló megtorlás. És ezt érvényesítsük is velük szemben.

A város közgyűlése.

Viharos ülést tartott Kaposvár város képviselőlete f. hó 4-én és 5-én. A sutfogó hírek előre jelezték a támadó felszólalások tömegét, de ez máskor is megtörtént anélkül, hogy tényleg a valóságok havi elszámolást követel, melyet ő azért is kifogásol, mert Szabady János városi számvevőnek oly ügyei merültek fel, melyek miatt feltétlen fegyelmi eljárást kell ellene indítani; a közgyűlés tényleg elrendeli minden irányban a vizsgálatot.

Most azonban Szabady Imre v. képviselő kifogást emelt az ellen, hogy tőle, mint tüzoltó parancsnoktól Szabady János városi számvevő a havonként kiutalt, de a képviselőtestület által egész évre megszavazott személyi járandóságokról havi elszámolást követel, melyet ő azért is kifogásol, mert Szabady János városi számvevőnek oly ügyei merültek fel, melyek miatt feltétlen fegyelmi eljárást kell ellene indítani; a közgyűlés tényleg elrendeli minden irányban a vizsgálatot.

Érdekes volt még a katolikus új káplán fizetésének felemelése, mely ellen ugyan senkinek kifogása nem volt, hanem Bécsy Márton c. kanonok, képviselő indítványt adott be, melyben az egyházi célt kéri különösen figyelembe venni s az egész ügyet újból tárgyalásra tűzni, melyet a képviselőtestület többsége el is fogadott.

A vásártér eddigi helyén marad s a szükséges hiányok pótoltnak, ellenben a Kereszt-utca járdájának kiegyenlítése iránti kérelem elutasított.

A városi orvosok fizetés emelési kérvényére dr. Rusa Ernő azt indítványozta, hogy a közegészségügyi közszolgálat rendezése keretében, május hóban, oldassék meg, a hova tényleg tartozik is, a fizetés rendezésének kérdése is. A többség azonban a fizetés emelést azonnal kimondotta.

Nagyobb vitát keltett még a vízvezetési költségvetés, de úgy ez, mint a tárgysorozat további pontjai, kisebb-nagyobb viták után a tanács javaslata értelmében nyertek elintézés.

Egy ismerősömnek a múlt évben tényleg lovagias ügye támadt valami svéd vasuton, ahol az öcscsével utazott. Szintén egy idegen házaspár szállt be hozzájuk a kupéba s a gyanútlanul magyar, sok száz és száz kilométernyire a dunaparti kioszktól, ártatlanul így szólott a testvérehez:

— Mindig azt hallottam, hogy a svéd asszonyok csinosak. És, mondhatom neked, hogy nem mindennapi majom.

A férj erre felpattant a helyéről s kijelentvén, hogy ő Erdélyben lakik s okleveles mérnök, elégtételt kért az ismerősömtől az inzultusért. Az ártatlan ember csak nagynehezen tudta plauzibilissé tenni, hogy a megjegyzését nem sértő szándékkal mondotta.

Mostanában, hogy az utazó évad megkezdődik, talán nem felesleges hát az én szerény tanácsom, hogy idegen emberre semmiféle idiómán ne tegyünk sértő megjegyzést. Még szanszkritül se. Mert utóvégre nem mi vagyunk az egyedüli balandók, akik a szanszkrit nyelvet beszéljük, — s a véletlenben van annyi malícia, hogy az ilyen válságos helyzetekben mindig egy hamisítatlan szanszkritot telepít a kupénkba.

Szomaházy István.

H I R E K.

Gyermeknapok Kaposvárott.

Aldott legyen az, a kinek emberbaráti lelkében először megfogamzott a gondolat, hogy gyermeknapok legyenek! Azaz olyan napok, amikor az idegen istápolásra szoruló gyermekek érdekében mozdul meg az egész társadalom.

Még a legridegebb elzárkózott lelkek is felderülnek a gyermek láttára. De a derű borura változik, ha a szülő gyermekét nem bírja kellőképpen eltartani, — ha a szegény kicsike még abban is hiányt lát, a mi elemi szükséglet. Hát még amikor a gyermeknek senkije sincs. Amikor árva vagy végkép elhagyott. Az ilyen kis felénk, szólni is alig merő ártatlan anygalkákat még a legfásultabb szem se nézheti a nélkül, hogy könnybe ne lábadna. Ezek mindnyájunkéi, mert mindnyájunk gondozására és jóságára, szeretetére szorulnak.

Oh pedig milyen sokan vannak!

Ezek felkarolását tüzte ki céljául a Gyermekvédő Liga.

Ezért léptek sorompóba a kaposvári hölgyek K a p o t s f y Jenő főispán — mint kormány megbízott — kezdeményezésére R u s a Ernőné, a Tulipánkert-Szövegség elnöknőjének vezetése alatt, a kiket különben, valahányszor szép és nemes cél megvalósítására mozgalom indul meg az országban, mely buzgó és önfeláldozó apostolokat kíván, mindig ott látjuk a mozgalom élén.

Mint országszerte, úgy nálunk is f. hó 2-án és 3-án tartattak meg a gyermeknapok, a mely napokon diszes sátorok alatt perseyekben szedték a kaposvári hölgyek — óránként felváltva — a jószívű közönség filléreit koronáit. Ahol az első közt — jó példával járva elől — népszerű főispánunk jelent meg és járult az adakozáshoz. A jótékony adományokat a sátrakban lévő szép leányok és asszonyok köszönték meg édes mosolylyal. Kik közt ott voltak: Bosnyák Lászlóné és leányai, Kisfaludy Ákosné és leánya, özv. Herman Manóné és leányai, Babochay Kálmánné és leánya, özv. Csonka Gyuláné és leányai, Bogyay Margit és leánya, Brandtterné és leánya, Lukács Zsigmondné és leányai, özv. Roboz Zoltánné és leányai, Szávits Kornélné, Viucz örnagyné, Török főhadnagyné, Vízkeleti századosné, Löwensohn Gyuláné és leánya, Ehmann örnagyné, Molnár Endréné, Korniss Józsefné, Fleischhacker századosné és leányai, Csonka Edéné, Bárdi Györgyné, Noszlopy Tivadarné, Schvannauer Gyuláné, Bárdossy Elekne, Fuhrman főerdészne, Endrei Ákosné és leánya, Horvath Árpádné és leánya, Meszlényi Györgyné és leánya, Gross Viktorné, özv. Karasszon Józsefné és leánya, Tevely Béláné, özv. Szigeti Gy. Janosné és leányai, Dulánszky Lajosné, Kovács-Sebestyén Gyuláné, Krieger Ödönné, Krammer Józsefné, Jantsits Endréné, Szigethy Margit, Galimberti Vilma, Szigethy Sári és még sok másan.

A rendezésben pedig kiváló részt vettek Madarász Andor, Meszlényi György, Kisfaludy Miklós és Nagy F. József.

De nem is maradt el a siker, mert a két nap eredménye 412 korona lett. Természetesen ezen kívül van még a kereskedők adománya, a melyekről a jövő alkalommal fogunk számot adni.

Adjon Isten minél nagyobb sikert ennek a propagandának s áldott legyen mindenki, aki igaz lelkesedéssel járult hozzá a gyermeknapok sikeréhez.

— **Főuri eljegyzés.** Széchenyi Aladár gróf lábodi nagybirtokos és neje született Andrássy Natália leányát Széchenyi Mária grófnőt eljegyezte Windisch-Graetz Lajos herceg, a magyar főrendiháznak örökös jogon tagja, cs. és kir. hadnagy a 16 huszárezredben, néhai Windisch-Graetz Lajos herceg v. b. t. t., az aranygyapjas-rend vitézének, lovassági tábornok és csapatfelügyelőnek, a magyar főrendiház örökös tagjának és nejének, Dessewffy Valéria grófnőnek fia.

— **Bírósági kinevezések.** A király a héten a bíróságok köréből igen sokat kinevezett, akik között Szakall Gyula nagyatádi albirót és Schreuer Károly lengyeltóti albirót járásbírókká nevezte ki.

— **Uj takarékpénztár.** A Kaposvári Kereskedelmi- és Iparbank R. T. cég alatt városunkban új takarékpénztár alakult, melynek elnöke dr. Bárdi György kir. közjegyző. Az új takarékpénztár már meg is kezdte működését főutcai helyiségében.

— **Eljegyzés** Mozsonyi Sándor kádarkuti ev. ref. lelkész leányát, Mariskát, eljegyezte ifj. Keller Lajos budapesti lakos.

— **Csökölyi új plebános** Az Ujlaki József plebános elhalálása folytán megürült csökölyi plebániát a megyés püspök Szent István toponári plebánosnak adományozta.

— **Elhunyt nyug. járásbíró.** Szendrődy Károly nyugalmazott szekszárdi kir. járásbíró Pécsen, életének 76-ik évében, meghalt. Az elhunytat nagy rokonságán kívül fiai: dr. Szendrődy Gábor nagykikindai kir. törvényszéki bíró, Szendrődy Dénes kaposvári kir. járásbíró és dr. Szendrődy Károly szigetvári járásorvos gyászolják.

— **Milleniumtelep.** Nagyösz, Torontál megye, minden szőlőbirtokosnak és szőlőiránt érdeklődőnek ingyen és bérmentve küldi nagy magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főarjegyzékét, műmeléletekkel diszitve és készséggel ad felvilágosítást és utbaigazítást szőlők újraültetése, és oltványok kezelését illetőleg.

— **A szakcsi választás.** A szakcsi kerületben a pótválasztás H a i n r i k f f y Pal függetlenségi és H u s z á r Károly néppárti között e hó 4-én a késő éjjeli órákban ért véget. Leadtak összesen 2167 szavazatot, melyből H a i n r i k f f y r a 1187 és H u s z á r r a 977 szavazatot esett és így H a i n r i k f f y Pal függetlenségi 210 szótöbbséggel lett a szakcsi kerület orsz. képviselője.

— **Tóth Béla meghalt.** Egyik legzseniálisabb írónk, Tóth Béla, örökre lehunyta szemét. Egyike azon keveseknek volt, aki a saját meggyőződésén át leszűrt igazságot mindenek felett becsülte és kész volt érte, minden érdek kizárásával, bármikor sikra szállani. Irodalmi munkái két év óta közkezen forognak, de népszerűvé

különösen »Esti levelei« tették, amelyek eredetiségükkel és zamatos magyarságukkal tüntek ki. Tóth Béla irodalmunkban állandó emléket állított magának, szebbet, dicsőbbet, mint bámulói és hivei állithatnának neki.

— **Szociáldemokraták kongresszusa.** A magyarországi szociáldemokrata párt husvét két napján kongresszusra gyűlt össze a fővárosban. A szónokok a radikálisabb eszközök harcra vitelét sürgették a munkások szabad szervezkedése és az általános választójog kivívása érdekében. Az utolsó ülésen azt az utasítást adták a pártvezetésnek, hogy ha a kormány nem valósítja meg az általános titkos választójogot, készítse elő haladéktalanul a politikai tömegsztrájkot.

— **A Nap.** A fővárosi zurnalisztika valóságos szenzációja A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb, legszókimodóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap a közönség rajongó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunkatársa: Bródy Sándor. Belső dolgozó-társai: Ábrányi Emil, Bródy Sándor, Cholnoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurél, Gábor Andor, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós segéd-szerkesztő, Holló Márton, dr. Kálmár Antal, Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nádas Sándor, Pasztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formában, színekben s elevevényben új ez az ujság. Valósággal zászlóvivője A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és úgy politikai, mint ujságírói sikerei óriási tényezővé tettek. A Nap hasábjain tükröződik a leghivebben a magyar közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő ujság a legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr.), előfizetési ára egész évre 16 korona., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9. sz.) készséggel küld mutatványszámot.

K Ü L F Ö L D.

A román parasztlázadás.

A Cernovicban székelő érsekhez a legutóbbi napokban százszámra érkeztek levelek, a melyekben parasztok azt írják, hogy a fosztogatást és a pusztítást nem hagyhatják abba, mert a templomokban megesküdtek papjaiknak, hogy mindent megsemmisítenek, míg csak végre nem hajtják az ország földjének felosztását. A metropolita táviratot intézett az összes papi hivatalokhoz, hogy a hívőket haladéktalanul világosítsák fel s oldják fel esküjük alól.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer.

Minden külföldit fölül-múl hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Kedvelt borviz!

Olcsoőbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES** -Forrás.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kiváló asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-bajok valódi áldás gyomor-bajosoknak.

A fegyverkezés korlátozása.

Az orosz kormány hivatalos közlést adott ki a II. békekonzferencia programjáról. Ezen közlés szerint az Északamerikai Egyesült-Államok, Nagy-Britannia és Spanyolország indítványozzák a fegyverkezés korlátozásának napirendre tűzését. Az amerikai kormány ezenkívül a Drago-doktrina (egy ország sem kényszeríthető fegyveres hatalommal államadóságának fizetésére) tárgyalását is kívánja. A brit, japán, német, orosz, magyar és osztrák kormányok főtartják maguknak a jogot, hogy ne vegyenek részt a program azon pontjainak tárgyalásában, a melyeknek megvitatásától nem várnak semmi gyakorlati eredményt.

K ö z g a z d a s á g.**A Triesti Általános Biztosító Társaság**

(Assicurazioni Generali)

f. é. március hó 21-én tartott 75-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1906. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéből a legszívélyesebb formában megnyilvánultak.

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 849.570,242 korona és 52 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 38.862,847 korona és 74 fillerre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.657,486 korona 07 fillérrel 252.734,149 korona 05 fillerre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses- és tükörüveg-biztosítást a díjbevételek 15.386,704,734 korona biztosítási összeg után 25.505,395 korona 14 fillér volt, miből 9.306,044 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevételek 16.199,350 korona 69 fillerre rugott, mely összegből 11.538,632 korona 29 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 103.743,787 korona 95 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevételek kitétt 3.916,243 korona 47 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.676,243 korona 96 fillerre rugott.

Károkért a társaság 1906-ban 34.650,665 korona 27 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 861.570,345 korona és 95 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.014,452 korona 75 fillerre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerint nyereségtartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3.729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17.013,704 korona 71 fillerre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.119,637 korona 54 fillért tesz ki. Ezekon kívül fennál még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 270.052.078 korona 64 fillerről 292.979.592 korona 76 fillerre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	51.530,990 K 74 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	22.590,292 K 99 f.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2.228,403 K 80 f.
4. Értékpapírok	201.268,234 K 28 f.
5. Tárca váltók	664,481 K 84 f.
6. A részvényesek biztosított adólevelei	7.350,000 K — f.
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	7.347,189 K 14 f.
összesen	292.979,592 K 76 f.

Ezen értékből 605 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

388. szám.
1907. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járás-bíróságnak 1907. évi Sp. III. 7/3 számú végzése következtében dr. Rusa Ernő javára Rupert János ellen 111 kor. 37 fill. s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 kor. becsült következő ingóságok u. m.: 1 cséplőgép és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járás-bíróság 1907. évi V. III. 95/3. számú végzése folytán 111 korona 37 fill. tőkekövetelés ennek 1907. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig, Szomajom községben alperes lakásán leendő eszközlésére 1907. évi április hó 15-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kaposvár, 1907. évi március hó 30. napján.

RACZ ISTVÁN,
kir. bir. végrehajtó.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 10. SZ.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

A intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.,” valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A kaposvári főügynökség:

K E M É N Y B. é s F I A I.

A NAP

A magyar ujságírás szenzációja, Magyarország leg-
függetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: Braun Sándor.
Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor,
Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája
és a 67-es politika kérlelhetetlen üldözője.

A NAP már kora reggel
megérkezik a vidékre. -

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap
de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra
1 korona 40 fillér.

Mutatványszámot készséggel küld: A NAP kiadóhivatala
VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 9. szám.

FIDIBUSZ

! A legkitünőbb és
! legolcsóbb élclap !

Szerkeszti: HELTAI JENŐ.

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán,
Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc,
Ignotus, Szomori Dezső.

Képei javát: Linek Lajos,
Vesztróczy Manó, Paulini
Béla Feiks, Vadász, Erdey,
Oláh, Süle, Csukássy, Kober
és Kondor rajzolja.

Péntek délben már kézhez
kapják a vidéki előfizetők

a FIDIBUSZ-t.

Előfizetési ára páratlanul olcsó:

Egész évre 6 K | Negyedévre 1.50 f.
Félévre 3 K | Egy óra 50 fillér.

Egy szám ára 5 kr. (10 fill.)

Friss, vidám, pajkos, eredeti, eleven,
érdekes, bátor, díszesen illusztrált
heti élclap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld

a FIDIBUSZ kiadóhivatala
BUDAPEST, RÖKK SZILÁRD-UTCA 9.

Hirdetések

jutanyos áron felvételnek e lap

kiadóhivatalában.

Biztos gyógyulást

talál
mindenki a felette fájdalmas bajok

**Rheuma
Csusz
Ischias
Zsába ellen,**

ha csak egyszer is megpróbálja
AZ ÚJ SZERT.

SAMOL

"SAMOL" egy kenőcs, mely K.
1-50 és K. 2-50-es (sokáig tartó)
tubusokban a legtöbb gyógyszer-
tárban kapható.

Ha lakóhelyén lévő gyógyszerár-
tárban "SAMOL" még nem voltna
raktáron, kossék írni a forak-
tarhoz.

FILO JÁNOS gyógyszerész Budapest, Mátyás-tér 3.

"Samol" oly eddig ismeretlen, hatásos alkotórészt tartal-
maz, melynek előállítására a legtöbb államban szabadal-
mazva van. A budapesti ker. betegsegélyező pénztár kör-
házában, más számos kórházban, orvosok és magánosok
által kipróbálva, Használati utasítás és orvosi vélemények
minden tubusnál.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla,

hogy van cég, ahol hihetetlen
olcsón, (értsd: nem a minőség
rovására olcsón) vásárolhat és
zárolhat:

első minőségű, selyem szitaszövetet, keveretlen
tisztá gépkenő-olajat, henger- és kenő-olajat,
eredeti „Uszo” kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő
tömítőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat,
eszközöket, vasrészeket, modern közlőműveket, szijakat.

Ez a cég:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körut 26. szám.

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségeinkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2-3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI., Andrassy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andrassy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt

alíírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza 20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor-és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolesóbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József
Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia csemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akác csemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4-5 és 16 „
1000 „ Vadalma-csemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti diszszekfü tövek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónaposrózsák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendű kerti magvak,
- virághagymák, disznövények a legolesóbb áron.

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.